

SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ MOKINIŲ UGDYMO REKOMENDACIJOS GAMTOS, GEOGRAFIJOS IR ISTORIJOS MOKYTOJAMS

Intelektu sutrikimai

- Naudoti kuo daugiau vaizdumo;
- Naudoti konkrečius objektus, nuolat kartoti bazinius gebėjimus, pabrėžti konkrečių ir realių problemų sprendimą;
- Teorinį mokymą sumažinti iki minimumo;
- Mokomąją medžiagą pateikti per žaidimą, praktinę veiklą, bandymus ir pan.;
- Naudoti kuo įvairesnes darbo formas;
- Mokyti, išlaikant dėmesį, išklausti mokytojo nurodymus, skatinti už gerai atliktą veiklą;
- Pateikti tik aiškias ir tiksliai veiklos instrukcijas;
- Skatinti loginį mąstymą, pažintinį aktyvumą, lavinti motoriką.

Girdimojo suvokimo ir lingvistinių procesų sutrikimai

- Užduotis pateikti aiškiai, vidutiniu tempu, paprastos konstrukcijos sakiniais;
- Skaitant užduotis, leisti suvokti sakinių ribas;
- Skatinti naudotis pavyzdžiais, taisyklėmis, schemomis, vadovėliais, enciklopedijomis ir kt.;
- Vienu metu mokyti tik vienos sąvokos, jas nuolat tikslinti;
- Duoti parinkti konkrečius objektus abstrakčioms sąvokoms;
- Klasifikuoti objektus, sudarytas kategorijas mokyti pavadinti bendresniu žodžiu (apibendrinti).
- Pateikti žodinę informaciją, nuorodas, užduotis lėtai ir aiškiai;
- Patikslinti, ar moksleivis gerai suprato žodines instrukcijas;
- Istorinius faktus, gamtos reiškinius, geografijos objektus apibūdinti naudojant vaizdines priemones;
- Skatinti klausti, jei nesuprato žodinių nurodymų paaiškinimų;
- Mokyti susidaryti pasakojimo žodžiu planą, santraukas, istorinių įvykių, gamtamokslinių sąvokų, terminų bei simbolių, sudėtingesnių geografinių objektų pavadinimų sąrašus ir jais naudotis pamokoje;
- Pateikti klausimus, kurie padėtų moksleiviui suformuoti atsakymus;
- Pratinti pasakoti, atsakinėti į klausimus trumpais, paprastais sakiniais.

Vizualinių procesų sutrikimai

- Sumažinti vizualinių stimulų kiekį, paliekant tik pačius būtinausius;
- Pabraukti, paryškinti, skirtingai nuspalvinti painiojamus raides, skaičius, junginius ir kt.;
- Prieš atliekant užduotis visus nurodymus, instrukcijas ir sąlygas perskaityti individualiai;
- Vengti smulkaus, įmantraus teksto;
- Kuo daugiau informacijos perteikti žodžiu;
- Tekstus gali perskaityti klasės mokytojas, draugai;
- Skatinti, kuo daugiau atsakinėti žodžiu.

- Simbolių ir schemų įsiminimui reikalingos ryškios didesnio formato kortelės;
- Iš anksto žodžiu apibūdinti apie ką bus skaitomas tekstas;
- Mokyti patiems susirasti ir ištaisyti klaidas pagal pavyzdžius;
- Mokyti grupuoti objektus pagal dydį, formą, spalvą;
- Duoti kuo mažiau nurašymo darbų;
- Kuo daugiau duoti praktinės veiklos;
- Paaiškinti sudėtingesnius terminus ir sąvokas atskirai.
- Pateikti žodinę informaciją, nuorodas, užduotis lėtai ir aiškiai;
- Patikslinti, ar moksleivis gerai suprato žodines instrukcijas;
- Istorinius faktus, gamtos reiškinius, geografijos objektus apibūdinti naudojant vaizdines priemones;
- Skatinti klausti, jei nesuprato žodinių nurodymų paaiškinimų;
- Mokyti susidaryti pasakojimo žodžiu planą, santraukas, istorinių įvykių, gamtamokslinių sąvokų, terminų bei simbolių, sudėtingesnių geografinių objektų pavadinimų sąrašus ir jais naudotis pamokoje;
- Pateikti klausimus, kurie padėtų moksleiviui suformuoti atsakymus;
- Pratinti pasakoti, atsakinėti į klausimus trumpais, paprastais sakiniais;
- Kontrolinius darbus leisti „rašyti“ žodžiu.

Suvokimo ir motorinės koordinacijos sutrikimai

- Taikyti kinestezinį mokymo būdą (pvz. salos ar pusiasalio, augalo trafaretų apvedžiojimas ant popieriaus, lankstymas iš vielos, vedžiojimas pirštu, piešimas ore ir pan.);
- Perteikti žinias, nuorodas taip, kad vienu metu funkcionuotų kiek galima daugiau moksleivio pojūčių (rega, klausa, lytėjimas ir t.t.);
- Lavinti motorinę vizualinę koordinaciją (spalvinti, užbaigti piešinius, piešti pagal kontūrą, konstruoti);
- Mokomąją medžiagą perteikti kuo įdomiau, įvairesniais būdais, metodais;
- Susisteminti informaciją taip, kad moksleivis kaip galima daugiau jos įsisavintų atskirai vaizdų pavidalu ir atskirai žodine forma;
- Palaikyti moksleivio savigarbą, nuolat akcentuojant jo sėkmes.

Specifiniai atminties sutrikimai

- Mažinti faktinės medžiagos, skirtos įsiminti kiekį;
- Atsisakyti nelabai svarbių faktų, dalių, detalių mokymosi;
- Mokyti racionalių įsiminimo būdų (grupuoti, skaidyti informaciją, sieti ją su jau turima);
- Formuoti užduotis, nuorodas, instrukcijas aiškiai, tinkamu tempu ir etapais (pabaigus viena, paaiškinti kitą);
- Mokyti susidaryti esminės informacijos santrauką, planą, schemą, užuominų lentelę;
- Skatinti pasižymėti pagrindinę perteiktos informacijos mintį;
- Naudoti sutartinius tarpusavio bendravimo ženklus (pvz., kai mokinys pamiršta užduotį, pakelia kortelę su ženklu? ir pan.);
- Skatinti moksleivio gebėjimą lyginti, gretinti, ieškoti skirtumų ir panašumų (perteikiant naują medžiagą ir ją įtvirtinant).

Emocijų, elgesio ir socialinės raidos sutrikimai

- Stengtis palaikyti teigiamus emocinius santykius su vaiku, padėti atgauti savigarbą ir ją išlaikyti;
- Sukurti kuo mažiau dirginančią mokymosi aplinką, iš anksto nuteikiant tam tikrai veiklai;
- Pateikti struktūruotą mokymosi medžiagą;
- Naudoti įvairius susitarimus elgesiui vertinti ir koreguoti (įvesti taškų, žetonų sistemą);
- Vengti perrašinėjimo ir kitokio mechaninio darbo;
- Pratinti klausti, perklausti, įsitikinti;
- Nuolat naudoti įvairius paskatinimus;
- Darbo etapus pateikti po vieną, kai mokinys atlieka ankstesnįjį;
- Naudoti įvairias papildomas priemones (veiksmų sekos schemas, užduočių atlikimo pasitikrinimo korteles).
- Mažinti faktinės medžiagos, skirtos įsiminti kiekį;
- Atsisakyti nelabai svarbių faktų, dalių, detalių mokymosi;
- Mokyti racionalių įsiminimo būdų (grupuoti, skaidyti informaciją, sieti ją su jau turima);
- Formuoti užduotis, nuorodas, instrukcijas aiškiai, tinkamu tempu ir etapais (pabaigus viena, paaiškinti kitą);
- Mokyti susidaryti esminės informacijos santrauką, planą, schemą, užuominų lentelę;
- Skatinti pasižymėti pagrindinę perteiktos informacijos mintį;
- Naudoti sutartinius tarpusavio bendravimo ženklus (pvz., kai mokinys pamiršta užduotį, pakelia kortelę su ženklu? ir pan.);
- Skatinti moksleivio gebėjimą lyginti, gretinti, ieškoti skirtumų ir panašumų (perteikiant naują medžiagą ir ją įtvirtinant).

Bendrieji mokymosi sutrikimai

- Siekite, kad klasės aplinka kuo mažiau blaškytų mokinį;
- Įsitikinkite, kad pateikiamos užduotys atitinka vaiko galimybes ir skirkite pakankamai laiko joms atlikti;
- Derinkite teikiamą žodinę informaciją su gausia vaizdine medžiaga;
- Skaidykite pateikiamą informaciją į smulkesnius vienetus;
- Skatinkite vaikus klausti, kreiptis į jus informacijos jei ko nors nesuprato, įsitikinkite, kad teisingai supranta užduotį;
- Skatinkite naudotis įvairiais įsiminimo būdais, užuominomis, asociacijomis;
- Stiprinkite savikontrolės įgūdžius, skatinkite užbaigti pradėtą veiklą;
- Dažnai tikrinkite (kontroliuokite), kaip mokinys dirba per pamokas;
- Numatykite ir sudarykite situacijas, kur mokinys patirtų sėkmę.
- Didinkite mokinio savivertę - ugdykite mokinio pasitikėjimą savo jėgomis.
- Mažinti faktinės medžiagos, skirtos įsiminti kiekį;
- Atsisakyti nelabai svarbių faktų, dalių, detalių mokymosi;
- Mokyti racionalių įsiminimo būdų (grupuoti, skaidyti informaciją, sieti ją su jau turima);
- Formuokite užduotis, nuorodas, instrukcijas aiškiai, tinkamu tempu ir etapais (pabaigus vieną, paaiškinti kitą);

- Mokyti susidaryti esminės informacijos santrauką, planą, schemą, užuominų lentelę;
- Skatinti pasižymėti pagrindinę perteiktos informacijos mintį;
- Naudoti sutartinius tarpusavio bendravimo ženklus (pvz., kai mokinys pamiršta užduotį, pakelia kortelę su ženklu? ir pan.);
- Skatinti moksleivio gebėjimą lyginti, gretinti, ieškoti skirtumų ir panašumų (perteikiant naują medžiagą ir ją įtvirtinant).